

Ootamisest

Ühel hommikul kuulsin raadiost, kuidas teoloog Toomas Paul ütles: “Elu on selleks liiga lühike ja väärtuslik, et raisata teda ootamise peale.”

Miski minus helises selle mõttega kaasa: kui valik on tehtud, otsus langetatud, tuleks selles suunas järjekindlalt tegutseda. Lihtsalt oodates ei juhtu ju midagi. Ootamine on aja raiskamine.

Kunagi lugesin sellist mõtet: mõnele on lausa eluküsimus, kas omada kooki või see ära süüa. Selleks päevaks mu lugemine lõppes. Sain aru, et olen tahtnud omada, mitte asju, vaid eelkõige võimalusi. Mul on olnud võimalusi teha seda või teist, minna sinna või tänna. Mulle meeldis neid võimalusi omada, olin ahne – mida rohkem, seda uhkem. Aga ma ei teinud valikut ega tegutsenud vastavalt tekkinud võimalusele. Ja kui võimalust õigel ajal ei kasuta, siis ta kaob.

Mida ma ootasin? Kartsin, et ühe valiku tegemisega kaotan teised? Justkui kaotatud võimalus võiks hiljem uuesti tulla, võib-olla veidi teisel kujul. Siis taipasin, et tegelikult kaotasin ma nii ju nad kõik. Võimalused on valikuteks, otsustamiseks ja elluviimiseks, mitte ootamiseks.

Samal ajal on olemas vanasõna: lase kiire aeg mööda, siis aega küll. Ka see peab tihti paika. Enne pikemat ärasõitu jääb ikka midagi tegemata – ja midagi ei juhtu!

Millal siis oodata ja millal tegutseda? Millal valida ootamine oma soovides ja võimalustes selgusele jõudmiseks ning millal edasilükkamine? Millal rikastav ja vabastav mitte-midagi-tegemine ja millal aja raiskamine? Millal võtta kõrvaltvaataja seisukoht olukorra kui terviku nägemiseks ja millal jääda otsustamatusega lootuses, et ehk teised valivad-teevad-ütlevad? Või lihtsalt minnalaskmine? Millal tegutsemine oma eesmärkide suunas ja millal peaga vastu seina jooksmine? Millal küpsemine ja millal rabelemine tühja-tähja pärast? Nii palju küsimusi ja ei ühtegi selget vastust.

Pealtnäha sarnane olukord võib olla hoopis teise süga: ükskord peaks ootama, teinekord jooksmata.

Hambavalu puhul ei ole vaja oodata, et läheb üle – peaks ikka arstile aja kinni panema. Mida varem, seda parem, nii aja, tervise kui ka rahakoti suhtes. Ebamää-

raste kaebuste puhul pole mõtet oodata, et mingi haigus diagnoosina välja areneks või isegi krooniliseks muutuks. Keha annab väsimuse, ärevuse ja unehäiretega märku, et miski on valesti. Targem oleks puhata, väljas käia, kehale sobivat koormust anda, oma prioriteetidid välja selgitada ja nende järgi käituda. Süüa roh-

kem vitamiine-antioksidante-mikroelemente (toidu või toidulisanditena). Ja vahel ei olegi rohkem vaja.

Kus on piir? Igaüks peaks endale sügavale silma sisse vaatama ja küsima: “Mida ma nüüd teen? Mida taotlen? Miks? Kas ootan teadlikult või lükkan edasi? Kas see on eesmärgipärane tegevus või kärsitus?” Endal tuleb vastus anda, miks ma ootan, miks tegutsen.

Kui miksile on vastus olemas, saab suure tõenäosusega selgeks, kas see tegevus on kooskõlas minu suurte eesmärkide ja väärtustega või on see rabelemine pisiasjade nimel.

Lõpuks selline lugu: “Naine keetis potitäie suppi. Hea supp sai. Paari päeva pärast märkas, et supp on veidi hapu, aga nii head suppi ei saa ju ära visata. Ootas veel kaks päeva ja siis... viskas ära.”

Epp Veski,
arst, psühhoterapeut

“Võimalused on valikuteks, otsustamiseks ja elluviimiseks, mitte ootamiseks.”